

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL KLIMATO KAITOS PROGRAMOS LĖŠŲ NAUDOJIMO 2021 M. ŠAMATOS PATVIRTINIMO“ PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl į pastabas ir pasiūlymus neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
1.	VšĮ „Rūpi“ 2021 m. sausio 21 d. el. laiškas	Pateikti pasiūlymai dėl šių priemonių įtraukimo: 1. Kompensacinės programos – įmonės ar privatus asmenys būtų motyvuojami įkūrinėti naujus miško masyvus, taip padedant sugerti dujas ir mažinant poveikį aplinkai. 2. Augalinio, vabzdžių baltymo kultūrų skatinimas. 3. Privalomas įmonių emisijų, CO ₂ pėdsako skaičiavimas ir viešas deklaravimas kartu parodant pokyčius.	Atsižvelgta iš dalies. Manome, kad CO ₂ absorbcinį potencialą didinančios priemonės yra svarbios, tačiau nacionaliniu lygiu reikia daugiau diskusijų dėl jų įgyvendinimo mechanizmo, šiuo metu jų finansavimas galėtų būti svarstomas ir iš kitų programų – Bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimo programos (toliau – BMŪRFP), nes ir šiuo metu finansuojamas miškų įveisimas; ir Kaimo plėtros programos bei ES LIFE programos. Kaimo plėtros programa galėtų remti inovacijų taikymą gyvulininkystės ir baltymų sektoriuje. Trečiąjį pasiūlymą įvertinsime rengdami ir tikslindami tvarkos aprašus.
2.	Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos 2021 m. vasario 4 d. raštas Nr. 09	Siūlymas į projektą įtraukti paramos priemonę „Saulės energijos technologijų, šilumos siurblių ir šilumos saugyklų panaudojimo centralizuotais tinklais tiekiamos šilumos energijai gaminti skatinimas, pakeičiant iškastinio kuro naudojimą“. Ši priemonė jau buvo finansuojama 2019 m. ir 2020 m. Per 2020 m. buvo pateiktos tik 7 paraiškos (prašoma subsidijos suma 0,69 mln. Eur), kai tuo tarpu per 2019 metus buvo skirta 3,02 mln. Eur paramos 16 centrinio šilumos tiekimo (toliau – CŠT) įmonių projektų. 2019 m. ta pati priemonė sulaukė didesnio aktyvumo, kadangi kvietimuose buvo padaryta išimtis ir suderintoje valstybės pagal schemeje nebuvo taikomas maksimalus vienam pareiškėjui skiriamos subsidijos dydį ribojantis aplinkosauginio efektyvumo kriterijus (finansavimo dydis negali būti didesnis nei 0,15 Eur vienam projektu sumažinamam kilogramui CO ₂ ekvivalento). Šis reikalavimas atsirado 2020 m. kvietimo sąlygose. Pažymėtina, jog CŠT sektoriuje jau dabar virš 70 proc. šilumos yra pagaminama iš atsinaujinančių energijos išteklių, todėl šis	Atsižvelgta iš dalies. Pagrindinis Klimato kaitos programos tikslas yra ŠESD kiekio sumažinimas įgyvendinant projektus, todėl suteiktos paramos investicijos projektui įgyvendinti turi būti efektyviai naudojamos ir priklausomos ir nuo ŠESD kiekio sumažinimo rezultatų. Pažymime, kad CŠT sektorius taip pat gali naudotis priemone „Atsinaujinančių energijos išteklių (toliau – AEI) naudojimas įmonių poreikiams“, kuriai 2021 m. skirta 10 mln. Eur, taip pat parama, kuri skirta ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje dalyvaujančioms įmonėms – bendra skirta suma 10 mln. Eur. Pažymime, kad Energetikos ministerija yra suplanavusi finansavimą CŠT sektoriaus priemonėms iš ES struktūrinių fondų 2021-2027 m. finansiniam laikotarpiui. Planuojama, kad šios priemonės CŠT sektoriui pradės veikti nuo 2022 m.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL KLIMATO KAITOS PROGRAMOS LĖŠŲ NAUDOJIMO 2021 M. SĄMATOS PATVIRTINIMO“ PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

		ribojimas sumažino įmonių planuotų projektų teikimą paramai gauti. Siūlome 2021 m. netaikyti aplinkosauginio efektyvumo kriterijaus, t. y. numatant (kaip ir 2019 metais) pasiekti tik minimalius CO2 sutaupymus - projektai nors kažkiek privalėtų mažinti CO2, o bendras ŠESD kiekio sumažinimas per projekto vertinamąjį laikotarpį būtų apskaičiuojamas pagal Išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimo vertinimo metodiką.	
3.	Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos 2021 vasario 18 d. raštas Nr. 14	Siūlymas įtraukti į projektą šias priemones: 1. Atsinaujinančių energijos išteklių (saulės, vėjo, geoterminės energijos, biokuro ar kitų) panaudojimas arba prijungimas prie CŠT sistemų visuomeninės ir gyvenamosios (įvairių socialinių grupių asmenims) paskirties pastatuose, kurie nuosavybės teise priklauso valstybei, savivaldybėms, tradicinėms religinėms bendruomenėms, religinėms bendrijoms ar centrams; 2. Atsinaujinančių energijos išteklių (saulės, vėjo, geoterminės energijos, biokuro ar kitų) panaudojimas arba prijungimas prie CŠT sistemų privačių juridinių asmenų visuomeninės, gamybinės paskirties pastatuose, kitos paskirties inžineriniuose statiniuose (sąvartynuose, nuotekų valyklų statiniuose), pakeičiant iškastinio kuro naudojimą; 3. Atsinaujinančių energijos išteklių (t. y. šilumos siurblių: oras-vanduo, žemė-vanduo, vanduo-vanduo; biokuro katilų) panaudojimas arba prijungimas prie CŠT sistemų fizinių asmenų vieno ar dviejų butų gyvenamuose namuose, pakeičiant iškastinį kurą naudojančius šilumos įrenginius.	Atsižvelgta iš dalies. Pažymėtina, kad į patikslintą projektą įtraukta priemonė, kuria siekiama skatinti fizinius asmenis prisijungti prie centralizuotos šilumos tiekimo sistemos. Taip pat RRF plane suplanuota priemonė „Katilų keitimas namų ūkiuose efektyvesnėmis AEI technologijomis (šilumos siurbLIAI, naujausios kartos biokuro katilai, prijungimas prie CŠT)“. Minėtai priemonei suplanuoti 83 mln. Eur.
4.	Lietuvos saulės energetikos asociacijos ir Lietuvos vartotojų organizacijų	Siūlymas papildomas lėšas skirti Klimato kaitos programos naujų priemonių komunikacijai – į komunikaciją įeity ir naujai siūlomos priemonės, ir kitos sąmatos priemonės, kurios nėra plačiai žinomos tikslinėms auditorijoms. Siūlo, kad dalį komunikavimo veiklos populiarinant naujas priemones bei skatinant Klimato kaitos programos lėšų efektyvų panaudojimą	Atsižvelgta iš dalies. Pažymime, kad iš naujos ES finansinės perspektyvos bus rengiami konkursai aplinkosaugos ir klimato kaitos klausimų viešinimui. Šiems tikslams yra suplanuota 1,76 mln. Eur iš ES finansinės perspektyvos lėšų. Kadangi dažniausiai užduodami klausimai susiję su paraiškų teikimu, reikalavimais, todėl stiprinsime

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL KLIMATO KAITOS PROGRAMOS LĖŠŲ NAUDOJIMO 2021 M. ŠAMATOS PATVIRTINIMO“ PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

	aljanso 2021 m. vasario 5 d. raštas	gali atlikti nevyriausybinės organizacijos.	komunikaciją Aplinkos ministerijai (toliau – AM) pavaldžiose agentūrose (BETA, APVA). Pažymime, kad AM šiuo metu skiria daug dėmesio komunikacijai – kartą per mėnesį organizuoja socialinių partnerių penktadienius, kasmet organizuoja Klimato kaitos savaitę.
5.	Lietuvos miško ir žemės savininkų asociacijos 2021 m. vasario 12 d. el. laiškas	Siūlymas įtraukti į projektą ir CO ₂ absorbcinį potencialą didinančias priemones: naujų želdinių įveisimą, medynų produktyvumo didinimą ir skatinimo priemonę, nustatant atlygį miško savininkams ar valdytojams už CO ₂ absorbcijas.	Neatsižvelgta. Manome, kad CO ₂ absorbcinį potencialą didinančios priemonės yra svarbios, tačiau nacionaliniu lygiu reikia daugiau diskusijų dėl jų įgyvendinimo mechanizmo, šiuo metu jų finansavimas galėtų būti svarstomas ir iš kitų programų – BMŪRFP, pagal kurios priemones finansuojamas miškų įveisimas, ir Kaimo plėtros programos bei ES LIFE programos, kur numatomos galimybės finansuoti CO ₂ absorbcinį potencialą didinančias veiklas.
6.	Lietuvos Respublikos kanceliarijos Teisės grupės 2021 m. kovo 29 d. išvada Nr. NV-577	Teikiamoje išvadoje siūloma tvirtinti 2021 m. metines Klimato kaitos programos šamatas ir ataskaitas aplinkos ministro įsakymu, o ne LR Vyriausybės nutarimu. Taip pat siūloma, kad Vyriausybė nutarimu turi tvirtinti detalias priemones šamatoje, o ne stambesnes lėšų panaudojimo sritis, kadangi aplinkos ministras neturi teisinių įgaliojimų tvirtinti įsakymu detalesnių finansavimo priemonių ir finansavimo sąlygų.	Iš dalies atsižvelgta. Aplinkos ministerija šiuo metu rengia Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 10 str. 4 dalies nuostatų keitimo projektą, kuriame bus numatomas kitoks Klimato kaitos programos šamatų rengimo ir tvirtinimo procesas. Siūlysime optimizuoti procesą, taip sumažinant teikiamų tvirtinimui dokumentų LR Vyriausybei kiekį. Aplinkos ministras, kaip asignavimų valdytojas, savo įsakymu tvirtindamas detalesnes šamatos priemones su konkretizuotomis finansavimo sąlygomis ir kvietimų grafiku neviršytų savo įgaliojimų, nes detalesnės priemonės savo esme ir tikslu atitiktų LR Vyriausybės tvirtinamas stambesnes lėšų panaudojimo sritis.
7.	Lietuvos Respublikos kanceliarijos Teisės grupės 2021 m. kovo 29 d. išvada Nr.	Projektu tvirtinamos Klimato kaitos programos lėšų naudojimo 2021 m. šamata, pažymėtina, kad kam galėtų būti panaudotos programos lėšos yra įtvirtinta Klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje. Atsižvelgiant į tai, svarstyтина, ar nurodyto įstatymo 10 straipsnio 3 dalies 1 punkte apibrėžta lėšų panaudojimo	Iš dalies atsižvelgta. Projektu tvirtinamoje šamatoje nurodytos priemonės savo esme ir siektiniais rezultatais atitinka įstatymo 10 straipsnio 3 dalyje nurodytas lėšų panaudojimo sritis. Planuojamos priemonės ir joms skiriamas finansavimas bus nukreiptas į įstatyme nurodytų sektorių ir objektų tobulinimą ir klimato kaitos poveikio jose

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL KLIMATO KAITOS PROGRAMOS LĖŠŲ NAUDOJIMO 2021 M. ŠAMATOS PATVIRTINIMO“ PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

	NV-577	<p>paskirtis dera su Projekte siekiama nustatyti lėšų panaudojimo paskirtimi, pvz. juridinių asmenų pastatų atnaujinimas (modernizavimas), kas suponuoja šios priemonės finansavimą visiems juridiniams asmenims, kas atitinkamai nebūtų tikslu pagal nurodyto įstatymo papunktį, t. y. nustatantį, kad programos lėšos naudojamos „energijos vartojimo ir gamybos efektyvumo didinimo projektams: gyvenamiesiems namams ir visuomeninės paskirties pastatams modernizuoti, kitiems projektams, kurie leidžia efektyviausiai sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį energetikos, pramonės, statybos, transporto, žemės ūkio, atliekų tvarkymo ir kitose srityse, įgyvendinti“ – t. y. įstatymas 3 akcentuoja objektus ir siekiamą rezultatą, bet ne subjektus. Analogiškai turėtų būti įvertinta šamatos priemonė, nurodyta 1.2.5. papunktyje ir jos apribojimas (juridiniai asmenys).</p>	<p>mažinimą. Siūlomų priemonių išskyrimas į subjektus, o ne objektus yra svarbus, kadangi finansavimo sąlygos ir kriterijai, paramos intensyvumas yra skirtingi juridiniams ir fiziniams asmenims.</p>
8.	Lietuvos Respublikos kanceliarijos Teisės grupės 2021 m. kovo 29 d. išvada Nr. NV-577	<p>Svarstyтина, ar neturėtų būti aiškiau įvardytos šamatos 2.1 papunktyje nurodytos „kitos priemonės“ arba pateiktas (nurodytas) jų baigtinis sąrašas.</p>	<p>Neatsižvelgta. Manome, kad šių priemonių detalizavimas būtų perteklinis ir per daug techninio ir administracinio pobūdžio, kadangi šioje priemonėje finansuojamos programos administravimo išlaidos (atlyginimai, analizių rengimas, kitos administravimo išlaidos).</p>